

Osallisuustyö hyvinvointialueella

VATE 01.02.2022 § 109
16/04.00.10/2022

Asian valmistelija vastuuvastuuvalmistelija Milla Ryyänen, 040 656 7488.

Julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon (PeL14 § 4. mom). Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä (Hyvinvointialuelaki 29 §).

Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Hyvinvointialueen on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä, jotta yhdenvertainen osallistuminen toteutuu. Asukkaille on luotavat erilaisia tapoja osallistua ja keinoja saada äänensä kuuluviin. Hyvinvointialueella tulee olla erillinen osallistumisen suunnitelma, johon on kirjattu osallistumisen tavat, niiden vaikuttavuus ja miten ne on kytketty päätöksentekoon. Etelä- Savon osallisuusohjelma [Osallisuusohjelmanlopullinenversio.pdf \(esavo.fi\)](#), on hyväksytty Maakuntahallituksessa tammikuussa 2020 ja se toimii pohjana hyvinvointialueen osallisuustyön valmistelussa. Osallisuusohjelma on yksi hyvinvointialueen palvelustrategiaa toimeenpanevista asiakirjoista.

Osallisuus on osa kansanvaltaa ja demokratian toteutumista, se vahvistaa luottamusta hallintoon sekä luo tasa-arvoa ja eheyttä. Osallisuus luo hyvinvointia ja on aluekehityksen keskeisiä voimavaroja. Osallinen ihminen kokee olevansa merkityksellinen osa kokonaisuutta. Hän tulee kuulluksi itsenään ja vaikuttaa elämänsä kulkuun ja yhteisiin asioihin. Kokemus osallisuudesta lisää hyvinvointia, turvallisuutta, uskoa tulevaisuuteen ja omiin mahdollisuuksiin. Tavoitteena on vähentää eriarvoisuutta, köyhyyttä, syrjäytymistä ja syrjintää. Asukkaiden äänen yhdenvertainen kuuleminen ja tämän kytkeminen olemassa olevaan päätöksentekorakenteeseen edellyttää uusien kuulemisen, kohtaamisen ja vaikuttamisen rakenteiden ja tapojen luomista. Osallisuuden vahvistaminen tukee asiakaslähtöisten ja laadukkaiden sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamista.

Osallisuustyön valmistelussa

- luodaan yhdessä hyvinvointialueen osallistumisen rakenteet, jotka mahdollistavat uusien vaikuttamisen tapojen käyttöönoton ja kytkemisen päätöksentekoon
- valmistellaan osallistumistapojen kirjaaminen hyvinvointialueen hallintosääntöön ja osallisuusohjelmaan
- otetaan käyttöön osallistumisen tapoja ja demokratiainnovaatioita
- muodostaan yhteinen tahtotila.

Osallisuustyön valmistelun suunnitelma esitellään hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen kokouksessa.

Valmistelujohtaja Kortelaisen esitys:

Väliaikainen valmistelutoimielin merkitsee tiedoksi osallisuustyön valmistelun suunnitelman.

Päätös:

Valmistelutoimielin hyväksyi päätösesityksen.